

אותך אברקש

מסילות למבקשי השם בדרכי העבודה העולה בית קל
במשנתו של הרה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע

שמיני - תזריע | ג' 2

בס"ד

השמחה שאחרי פורים

הרה"ג ר' נועם ברנד שליט"א

חתן הגאון הגדול ר' צבי פרידמן שליט"א גאב"ד 'מסורת' ורב שכונת 'אור החיים' בני ברק

חסרונות ומקשרת אותו עם השלימות האמיתית, הבורא עולם. אלא עדיין קשה איך זוכים לזה? איך אזכה לשים את הקדב"ה במרכז השאיפות שלי ולא רק את

היום נהיה בשמחה! אבל באמת אין כאן שום סתירה, ואדרבה דווקא על ידי שמפרש שיחתו וכיסופיו זוכים לשמחה, ונבאר זאת, שאיפה היא תחושה של חיסרון, וכפי שהגדרנו, לכאורה תחושה הפוכה

כן, דווקא עכשיו אחרי ששכחו הדי המנגינות וחזרנו פחות או יותר למסלול, זה הזמן לשאול את עצמינו מה בעצם זה שמחה? ויותר מכך, איך משיגים אותה? כולנו יודעים ש'מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד' גם ברור לנו ששמחה היא משהו יותר פנימי ועמוק מאשר מנגינות, ריקודים או בדיחות, אם כן מהי כן ואיך זוכים לזה?

שמחה היא תחושה של סיפוק ושלמות. כמו שמפרש רש"י (כתובות ח') את הברכה 'שמח תשמח רעים האהובים' - משמח את שניהם בסיפוק מזונות וכול טוב! שמחה זו הרגשה שלא חסר לי מאומה ויש לי כל מה שאני צריך.

ולכן בפסוקים רבים שמוזכרת שמחה מוזכרת גם הלב בהקשר זה, כגון 'פקודי ה' משמחי לב, ישמח לבי גם אני, לב שמח יטיב פנים, וליישרי לב שמחה, נתת שמחה בליבי, ועוד רבים, כי הלב הוא מקום הרצונות והמשאלות, הוא זה שמרגיש את תחושת החיסרון וממילא שם מקום השמחה, כשהחסרונות מתמלאים.

לאור זה אנחנו מבינים כבר מדוע עבודת השמחה היא 'קשה וכבידה מכל העבודות' כלשון רבינו הק' מוהר"ן זי"ע כי כל העולם מלא חסרונות גם בגשמיות, ובעיקר אצל מי ששואף להתעלות-ברוחניות, תינוק קטן תמיד שמח כי הוא לא שואף לכלום וממילא לא חסר לו כלום, אבל אנחנו הרי כן חסר לנו, ואפילו אם נזכה להגיע לדרגה שהחסרונות הגשמיים לא יפריעו לנו, אבל ברוחניות אנחנו הרי אמורים בוודאי לשאוף ולכסוף, איך נוכל איפה להרגיש שמחה-שלא חסר לנו כלום?

ברם למרבה הפלא מלמד אותנו רבינו זי"ע שדווקא השאיפות להעלות ולצמוח הן הן המפתח לשמחה אמיתית אם הן רק מבטאות באופן הנכון, כך אנחנו לומדים בליקוטי מוהר"ן תורה כ"ב שדווקא מי שאינו מסתפק בדרגתו הרוחנית ושואף לעלות יותר ויותר הוא זה שזוכה לשמחה.

רבינו לימד אותנו שתי הנהגות שהן לכאורה סותרות זו את זו, האחד הוא 'להתבודד ולפרש שיחתו לפני השי"ת על כל מה שחסר לו בעבודת ה' שעה אחת ביום' ומאידך צווה עלינו ש'שאר כל

תינוק קטן תמיד שמח כי הוא לא שואף לכלום וממילא לא חסר לו כלום, אבל אנחנו הרי כן חסר לנו, ואפילו אם נזכה להגיע לדרגה שהחסרונות הגשמיים לא יפריעו לנו, אבל ברוחניות אנחנו הרי אמורים בוודאי לשאוף ולכסוף, איך נוכל איפה להרגיש שמחה-שלא חסר לנו כלום?

עצמי? הרי הנטייה הטבעית של האדם הוא לטפח את ה'אני' שלו, אפילו בשאיפות הרוחניות שלנו מעורבת נקודה של 'שלא לשמה', נכון שמתוך 'שלא לשמה בא לשמה' אבל כשמתעסקים רק עם עצמינו ולא בביטול לבורא עולם נמצאים כבר במצב של חיסרון והפך משלימות,

כאן בדיוק מגיעה העצה הנפלאה של התבודדות, אל תשמור את השאיפות שלך לעצמך, תספר אותם לבורא עולם, תשתף אותו בהן, כי הרי גם הוא כביכול וגם אני להבדיל רוצים אותו דבר, וככל שתעמיק בשיחה זו תפילה תזכה לראות יותר ויותר שהשאיפות הם בעצם הרצון שלו יתברך ולא שלי,

ואפילו הרצונות והצרכים הגשמיים שלי הם גם רצוני יתברך, אני צריך פרנסה, בריאות, וכדומה, למה אני צריך את זה? בשביל לעשות רצוני, אם אני אכניס גם אותם לתמונה הזאת של 'ההתבודדות' להתבטל לרצונות ה' יתברך גם הם לא יעיבו על השמחה.

כעת אנחנו מבינים גם את הסימן שנתן רבינו מוהר"ן זי"ע ש'סימן אם ההתבודדות הייתה כראוי אם הוא בא אח"כ לשמחה' כי אם זכינו שהלב נפתח והתחברנו על ידי החסרונות שלנו אליו יתברך מקור השלימות והשמחה בהכרח שנתמלא בשמחה ושלימות הנמשכת ממנו יתברך.

ויה"ר שזוכה לפרש את כל לבבנו וחסרוננו תמיד לפניו יתברך ועל ידי כך נזכה לשמחה כל השנה, וטוב לנו כל הימים אמן.

שיג ושיח

רוח ממללא

ליל שבת. פרשת שמני.

השעון הראה על קרוב לחצות, כשבינות לסמטאותיה העתיקות של צפת, התהלכה לה קבוצת בחורים. לאחר זמן חורף ארוך בשנה מעוברת, כזה שהתחיל במעמקי סוגית 'בפני נכתב', וכלה במי 'שאחזו קורקידוס', הם בחרו

להיפוך, שמוציאין בהבל היוצא מהפה, דבורים של כיסופים רעים ח', וע"י זה, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים (ההבל של דיבור רע), כי הדיבור שהוא הנפש, שהוא הרוח ממללא, מתגלגלת באנשים אחרים, וכפי ההבל, כמו כן נעשה על הארץ."

ועוד מביא שם בעל ה'השתפכות', קטע מליקוטי הלכות [אומנין ד'] שם מובא כך: "אשר על כן צריכין לשמור עצמו מאוד, מכיסופין רעים, ובפרט מלהוציאם בפה, כי הולכים ומעוררים את אנשי העולם לתאוות רעות, וזה שאמר דוד המלך ע"ה, "בחנת ליבי, פקדת לילה, צרפתי בל תמצא," היינו, שאמר בשביל כלל ישראל, ידעתי שלא עמדתי בניסיון כראוי, כי לא זכיתי עדיין להנצל מכיסופין דהאי עלמא, אך 'זמותי', 'כל יעבור פי', כי על כל פנים, אני שומר את עצמי, שלא להוציא הכסופים אלו על הדבור פי, ח"ו, בכדי שלא יהיו נעשים ע"י זה, פעולות רעות בעולם ח'".

❧

חיים עצר וסיכם את הדברים המאירים: אנחנו יכולים לומר ש'קשה לנו', 'אנחנו רוצים לנוח', וכדו' בבחינת 'קווי ה' יחליפו כח', אבל חלילה מלומר בפה מלא: אני רוצה להתנתק מהגמרא שהיא עיקר החיות של יהודי. חלילה מלהביע רצון כלשהוא להיות שקוע ודבוק בעוה"ז בתכלית, ואפילו לשנייה אחת! מלבד הנזק שאדם עושה לעצמו בזה, הוא עוד משפיע על אנשים אחרים להתרחק מהשי"ת. אדרבה, תאמר כמה אתה רוצה להיות מחובר, אפילו בזמן של מנוחה בקדושה, וכך תפעל לקרב הרבה נפשות להשי"ת.

❧

החבורה הנהנה בהסכמה, וקירות הסמטה העתיקים, ספגו בדומיה, את השירה הנפלאה, "מים רבים... לא יוכלו לכבות את האהבה", שקלחה מפיהם, בדבוק חברים, ובכסופים עזים, לה' ולתורתו.

בבין הזמנים הזה, כפי שאני כבר מכיר אותך היטב, אבל עדיין, סגנון הדיבור הזה לא מתאים כלל". חיים הטה את הקבוצה, לביהמ"ד 'קאסוב' הסמוך למקום עמדם, שם ניגש לארון הספרים העתיק, הוציא את הספר השתפכות הנפש, על דפיו המצהיבים מיושן,

אנחנו יכולים לומר ש'קשה לנו', 'אנחנו רוצים לנוח', וכדו' בבחינת 'קווי ה' יחליפו כח', אבל חלילה מלומר בפה מלא: אני רוצה להתנתק מהגמרא שהיא עיקר החיות של יהודי. חלילה מלהביע רצון כלשהוא להיות שקוע ודבוק בעוה"ז בתכלית, ואפילו לשנייה אחת!

וקרא:

"צריכין לשמור עצמו מאוד, מכיסופין רעים, ובפרט מלהוציאם בפה, כי הולכים ומעוררים את אנשי העולם לתאוות רעות", ולהיפך: ע"י השיחה שמשחים ומדברים ומוציאים בפה, הכיסופים והרצונות טובים שלו, ע"י זה, הוא מוציא הנפשות טובות, מכוח אל הפועל, כי ע"י הכיסופין לבד, נעשין נפשות בכח".

ואף הרבה יותר מכך: ע"י הדיבור, נגמרין הרצונות הטובים ויוצאין, מכח אל הפועל, בחינת, 'ויהי האדם לנפש חיה', ותרוממו, 'לרוח ממללא' וכמו שכתוב, 'נפשי יצאה בדברו', וע"י זה, זוכה לפעול בקשתו... ונעשים פעולות טובות בעולם, ומעורר לתשובה כמה נפשות ע"י הדיבור הזה. "ורבי נתן מסיים שם: "כי ענין זה, של כיסופין ורצונות טובים, הוא יקר מאוד, וע"י זה, יכולים להחזיר כל העולם למוטב."

עכשיו תראו, כיצד מסביר רבי נתן על פי זה, את הפסוק בקהלת [ח' יד'] "יש הבל אשר נעשה על הארץ, אשר יש צדיקים, שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, ויש רשעים, שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים": "וזה הבל אשר נעשה על הארץ, היינו, הבל היוצא מהפה, מהדיבורים הקדושים, שיש רשעים, שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים (ההבל של הרצונות הטובים), כי ע"י זה, מעורר כמה רשעים לתשובה, ויש

להצפין לשבת, להתרענן משהו. הסברה הייתה, שאורי פסגותיה של צפת יביא להתחדשות רצינית. מכיוון שבטובי הבחורים עסקינן, התארכה לה סעודת השבת המרוממת, ואך עתה יצאו יחד לסיור ברחובות העתיקים, והם היו גדושים ממילא בבחורי

ישיבה רבים, כמצוי בזמנים מעין אלו.

עם הפסיעות הראשונות שעשו, פתח ישראל, מדוברי החבורה הראשיים את פיו, ואחר שהמאמץ הגדול של החורף, העמל בסוגיות, וההספקים הרבים, העמיסו עליו, הוא פנה לחבריו בדבריו: אוי! זה היה זמן חורף קשה כל כך... אני לא רוצה לראות גמרא במשך כל החודש הקרוב, יש לפנינו בין הזמנים שלם. בתחילתו אפשר לעזור קצת בבית, ואחרי פסח שוב פעם להצפין. נהנה מאוכל טוב, חזה מוקפץ, פרגיות, ונשכח מעול הלימוד לכל החודש. אולי אחרי שחרית נלמד קצת משנ"ב... אבל תכלס', בין הזמנים הזה, אני מקווה שיהיה בין הזמנים של טיולים, השתבחות במאכלים... זה יהיה גישמאק גדול! הדברים יצאו מפיו של ישראל, ושאר החברים הקשיבו בדומיה, 'באמת הוא העמים על עצמו, הם חשבו.

❧

ואז לפתע נשמע קולו של חיים: "שמע שרוליק, אתה באמת, השקעת והתאמצת, ואתה בוודאי צריך להשתחרר, ולעשות דברים שישמחו אותך, אבל הדיבור בסגנון הזה, 'להתנתק חודש מהתורה' אינו ראוי. בכל אופן, אני בטוח, שאתה כן תשב ותלמד

כפי שנדמה לך? הרי בסך הכל למדת היטב, ואתה מתפלל בישיבה כמו שצריך, אתה בסדר גמור, וגם אם יש פה ושם משהו שלא מושלם, אין ספק שאינך צריך להצטער ולדאוג כל כך. בקיצור, תרגיע!".

וכך מגיע האדם לדרך של פשרה, אינו שמח על כל הטוב שזכה לו, אינו מצטער על כל חסרונותיו, בדיוק כמו שהיצר הרע ניסה והצליח לשכנע... אך האמת היא שיש ויש הרבה מה לשמוח, לשיר ולזמר ולהודות לה' על חלקו הטוב. ויש ויש על מה להצטער ולתקן. וככל שמצליח האדם להפריד בין שני חלקים אלו, להקדיש מחשבה (ודיבור...) לשמוח על כל מה שזכה לעשות, ומאידך להקדיש זמן לקונן ולהתוודות ולבקש לתקן את חסרונותיו, כך שני החלקים נשמרים באמיתותם, מתעצמים ומאירים, ובמקום לנטרל ולכבות זה את זה, הם משתתפים ומובילים להמשך בנייתו ועלייתו, בשמחה ובתקווה!

רבות פרטים, ובעבור כל אחד מהם בפני עצמו היה ראוי לו לבוא לעולם, הוא מתמלא שמחה עצומה.

מיד נזעק היצר ומוחה: "רגע רגע, עצור!, וכי לא יכולת להספיק בזמן הזה הרבה יותר? ובכלל, חלק מהתוספות לא ממש הבנת, והרבה נשכח. חשוב בהגיון, וכי ראוי לך לשמוח?! הרי בחור שכמותך היה צריך להתפלל במדרגה אחרת לגמרי, וגם כדאי שתזכר ביומיים האחרונים של חנוכה שלא מספיק למדת, ואת היום אחרי חתונת החבר שקמת מאוחר..."

ואז מתהפך הגלגל, מזדעזע הבחור ונהמה לו כלביא על קיצורו בעבודת השם. הצער הגדול מעורר אותו לחיזוק עצום, להתחרט על כל מה שלא היה כפי שצריך היה להיות, הוא עורך בליבו מחשבות איך יתחיל להתקדם בעבודת התפילה, לשים סייגים נצרכים ועוד ועוד.

ושוב נזעק היצר בקולו השני: "רגע רגע, עצור!! וכי המצב כל כך גרוע

שלום וברכה

רציתי לשאול וגם לשתף בהרגשה שאני חווה עכשיו בימים האחרונים של הזמן, היה חורף כל כך גדול, כשבו התעמקתי והשקעתי, את רוב המסכת סיימתי אבל משום מה אני לא כל כך מרגיש מרוצה ושמח, כי הרי אולי יכולתי להספיק עוד, ומי אמר שלא הפסדתי בזמן הזה הרבה ממה שיכלתי להרוויח?

☺☺☺

על מנת להבין זאת, נחלק את החסרונות שלנו לשני סוגים: א. חסרונות שאינם בבחירתנו. ב. חסרונות שנובעים ממעשינו שאינם כראוי, בין בקום ועשה ובין בשב ואל תעשה.

החסרונות שאינם בבחירתנו מלווים אותנו ומעיקים עלינו, ומרפים את ידינו מלפעול ולהצליח גם במה שכן בשליטתנו. לפעמים הגאווה היא זו שגורמת לנו להתקומם ולכאוב על כך שלא הגענו למה שאחרים הגיעו, ובגללה איננו מוכנים להשקיע ולהתאמץ, כאשר צפויים לנו לכל היותר הישגים בינוניים ומטה.

אך לא רק גאווה גורמת לכך. גם אם איננו פועלים מתוך מחשבה פגומה של מה יאמרו וכיצד יעריכו, גם אז אנו נמנעים מלפעול בכל כוחנו בגלל חיסרון אמונה. איננו מאמינים שבאמת יש לקב"ה צורך במעשינו שאינם מרשימים ואינם מושלמים, ובהיותנו ממוקדים בעצמנו, איננו מסוגלים להאמין ולראות איך מעשינו הינם חלק מיריעה אין סופית של גילוי כבוד שמים, שמורכב מכל יחיד בעם ישראל שעושה את שלו. וכך כותב בליקוטי מוהר"ן סימן קנ"ה:

"אבל על ידי אמונה שהוא היפך עבודה זרה, נתבטל החרון אף, וזוכין לאריכות אפיים, שהוא היפך החרון אף, היינו שזוכה על ידי אמונה לאריכות אפיים, שיאריך אפו על כל דבר בלבול ומניעה שעובר עליו בתפילתו ועבודתו, שישבול הכל, ולא יתעצב ולא יתעצל על ידי זה כלל, רק יעצור רוחו ולא יכפת ליה כלל, ויעשה את שלו בעבודתו, ויעבור על הכל, ולא יחוש על כל הבלבולים והמניעות כלל. שכל זה הוא בחינת ארך אפיים, שזוכין על ידי אמונה, שהוא בחינת כוח הגודל וכוח הצומח. כי על ידי זה הוא גדל וצומח ומצליח בעבודתו, כי לא יוכל לבלבלו שום מונע להפילו בעצבות ועצלות חס ושלו, ולמנועו על ידי זה, חס ושלו, רק יעשה את שלו בזריזות ושמחה, ולא יסתכל על כל הבלבולים כלל, שכל זה הוא בחינת ארך אפיים, בחינת אמונה, בחינת כוח הגודל וכוח הצומח כנ"ל, עיין שם.

☺☺☺

החלק השני הוא חסרונות הנובעים ממעשינו שאינם כהוגן, שם בוודאי לא שייך לומר שילא איכפת ליה כלל. כמסופר ב"מי התלאות, רבי נתן זצ"ל תלמיד רבינו עבר רדיפות קשות במשך כמה שנים, מסרוהו למלכות, בקשו להורגו ועוד ועוד. ובכל זאת, כשדברו עמו אודות המחלוקת הנוראה והעצומה שהתגברה עליו, נענה ואמר להם: "אם עובר לילה אחד, ולא נזהרתי אז לעסוק בעבודת השם כפי שהיה ראוי להיזהר - זה גרוע אצלי יותר מכל המחלוקת!"

צריך להיות מאוד איכפת לנו, אלא שהיצר הרע יושב בין שני מפתחי הלב, וכך הוא מרגיל כל אחד מאיתנו לחשוב:

כשבחור מתבונן ורואה איך זכה לפרוש מהבלי העולם, לדבוק בחברים יראי השם, לעסוק בתורה ובתפילה, ויודע ומבין שכל פרט מרשימה זו מכיל

ייסורים תמיד על חוסר הצלחתו ברמה המושלמת הראויה לו לפי דעתו. התם לעומתו היה בעל שכל פשוט, עני, עבד קשה כסנדלר ותוצרתו הייתה עקומה, ובכל זאת היה מלא שמחה וחדוה תמיד.

מי מהם צודק?

שם במעשה מבואר שהתם הוא זה שחי נכון, האמת אצלו, והיא שהביאה אותו לתכלית המעלות. ומצד שני רואים, שדרכו של החכם שגויה, נובעת מהשחתה, ולבסוף מורידה אותו לאבדון. אבל למה?! הרי לכאורה צריך להיות איכפת לנו אם עשינו את הדברים בשלימות הראויה! ואמנם בסיפור נראה

תשובת אחד מחשובי התלמדי חכמים שליט"א

השאלה ששאלת צצה בלב כל בן עליה. סוף הזמן מעלה את התחושות הללו, ובכל פעם שאדם עוצר ומתבונן במה שעשה ובמה שיכול היה לעשות, הוא רואה איך מצד אחד אכן זכה לעשות דברים טובים, אך מצד שני בוודאי יכול היה לעשות טוב יותר...

למרות שכולנו חשים כך, אם נבחן את הדברים נגלה שהשאלה מבוססת על טעות, ונראה איך היצר בלהוטיו מקבץ את כל חלקי הטוב שבתוכנו, על מנת להשתמש בהם נגדנו, ולבסוף אף לכבות אותם, חלילה.

אור עיני שעמתי מעט הדבש

כִּי בָאָתָּה עַל-פִּי רַב הָעֵקֶר מֵהָאֵדָם מִתְקַרֵּב לָהּ יִתְבָּרַךְ וְאֵינִי חוֹזֵר בְּתִשְׁבָּה לָהּ יִתְבָּרַךְ. אָף-עַל-פִּי שֶׁהִמְנִיעָה מִחֲמַת הַתְּנַבְרוּת תֵּאֵוֶה הַגּוֹף, אָבָל גַּם זֶה הוּא מִנִּיעָה גְדוֹלָה מִלְּהִתְקַרֵּב לָהּ יִתְבָּרַךְ, הֵינִי רְבוּי תַבְעֵרֶת הַלֵּב לָהּ יִתְבָּרַךְ שְׂבוּעֵר חוּץ מִהַמְדָּה, כִּי בְּוָדָי אִם נִתְּפֵס אִיזָה אֶדָם שֶׁהוּא בְּכָלִל יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹא נִזְרָקָה בּוֹ אֶפִּיקוֹרְסוֹת וּמִינּוֹת אִם נִשְׁאֵל אוֹתוֹ אִם הוּא חִפֵּץ בְּתִשְׁבָּה לַחֲזוֹר לָהּ יִתְבָּרַךְ בְּוָדָי הַכֹּל יִשְׁיבוּ פֶה אֶחָד שְׂרוּצִים מֵאֵד מֵאֵד לְשׁוֹב לָהּ יִתְבָּרַךְ וּמִתְנַגְּעִים לָזֶה מֵאֵד מֵאֵד יָמִים וְשָׁנִים. וְגַם אִם נִשְׁאֵל אוֹתוֹ אִם רּוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אִיזָה דָּבָר בְּשִׁבְלִי ה' יִתְבָּרַךְ כְּדִי לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּגוֹן לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא אוֹ לַתֵּן פְּרוּטָה לַצִּדִּיקָה אוֹ לִילֵךְ לִטְבֵּל בַּמָּקוֹה וְכוּ' וְאֵלָּה בְּמִדְּבָרִים הַמְּקַדְּשִׁין אֶת הָאֶדָם בְּוָדָי יִשְׁיב בִּפְּהָ מְלֵא הוֹ, כִּי בְּוָדָי אֲנִי מֵרָצָה לַעֲשׂוֹת בְּכָפְלִים מִהַנִּל. וּבְלִבִּי שְׂיוּעִיל לִי כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁכָּל זֶה אֵינִי מוֹעִיל לִי לְפִי עֵצָם רְבוּי הַפְּגָמִים וְהַחֲטָאִים שֶׁפָּגַמְתִּי נִגְדוּ יִתְבָּרַךְ וּמִחֲמַת זֶה שֶׁנִּדְּמָה לוֹ שֶׁכָּל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ, עַל-כֵּן אֵינִי עוֹשֶׂה כָּלִי: נִמְצָא שֶׁמִּחֲמַת רְבוּי תַבְעֵרֶת לְבָבוֹ מִחֲמַת שְׁלִפִי מֵהַשְׁמָעֵר בְּלִבָּהּ גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאִיךָ פָּגַם נִגְדוּ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר לְפִי זֶה הוּא צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְּשָׁה יִתְרָה מֵאֵד מֵאֵד. וְלִסְלֵק עֲצָמוֹ לְגִמְרֵי מִהְעוֹלָם הִזָּה וּלְהַשְׁלִיךְ כֹּל תֵּאֵוֶה עוֹלָם הָזֶה אַחֲרֵי גּוֹו וּלְהִתְקַדֵּשׁ בְּכָל הַקִּדְּשׁוֹת וּלְהִתְעַנּוֹת הַרְבֵּה וּלְסַגֵּף עֲצָמוֹ בְּכָל הַסְּגוּפִים שֶׁבְּעוֹלָם וְגַם כֹּל זֶה אֵינִי מִסְפִּיק לוֹ לְפִי עֵצָם חֲטָאִיו. וּמִחֲמַת שֶׁאֵינִי יוֹכֵל לְהִתְגַּבֵּר עַל גּוֹפִי לַעֲשׂוֹת כֹּל אֵלֶּה. מִחֲמַת זֶה אֵינִי עוֹשֶׂה כָּלִי אֶפְלוּ מֵהַ שִׁיכּוֹל וְיֵשׁ שֶׁנִּפְּלוּ כָּל כֶּף בְּדַעְתָּם עַד שֶׁאֵינִם יוֹכֵלִים אֶפְלוּ לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא אוֹ פָּרָק מִשְׁנֵינּוֹת, מִחֲמַת שִׁיּוּדָעִים שֶׁצָּרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה מֵאֵד. וּמִחֲמַת זֶה אֵינִם עוֹשִׂים כָּלִי. וְעַל זֶה כָּבֵר הַזֶּהִיר אוֹתָנִי מֵאֵד שְׁלֵמָה הַמְּלֶכֶת עָלָיו הַשְּׁלוֹם, אֵל תַּצְדֵּק הַרְבֵּה וְאֵל תִּרְשַׁע הַרְבֵּה. כִּי מִחֲמַת שְׂרוּצָה לְהִיטֵד צִדִּיק הַרְבֵּה כְּנ"ל. עַל-כֵּן הוּא רִשָּׁע הַרְבֵּה חָס וְשָׁלוֹם כְּנ"ל, כִּי בָאָתָּה בְּוָדָי הִיךָ רְאוּי שִׁיְהִיָּה כְּדָם שְׂבוּעֵר בְּלָבוֹ כְּנ"ל. וְלִקְדָשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל הַקִּדְּשׁוֹת וּלְהַפֵּךְ פָּנָיו מִהְעוֹלָם הִזָּה לְגִמְרֵי וְכוּ' וְכוּ' וְיִתְרָה וְיִתְרָה, אָבָל אָף-עַל-פִּי-כֵן וְכוּ' מֵאֵד דָּלָא יְכוֹל לְמַעַבֵּד כְּלָא מִצְוָה פְּלָגָא מִצְוָה נְמִי לֹא לְעַבֵּד. וְכִי מִפְּנֵי שֶׁאֵינִי יוֹכֵל לְהַרְוִיחַ כֹּל מֵהַ שִׁיכּוֹלִי לְהַרְוִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם אִם כֵּן לֹא יִרְוִיחַ כָּלִי וְגַם יִפְסִיד חָס וְשָׁלוֹם מֵהַ שִׁיפְסִיד רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, כִּי בְּוָדָי כֹּל מֵהַ שִׁיעֲשֶׂה אִיזָה דָּבָר שֶׁבְּקִדְּשָׁה בְּשִׁבְלִי ה' יִתְבָּרַךְ אֶפְלוּ נִקְדָּה קִטְנָה בְּעִלְמָא בְּוָדָי לֹא יֵאבֵד לְעֵתִיד שׁוֹם דָּבָר אֶפְלוּ דְּבָר אֶחָד בְּתוֹרָה אוֹ תַפְלָה אוֹ פְּרוּטָה אֶחָד לַצִּדִּיקָה וְכוּ' וְאֵלָּה דִּי שָׁזָה לֹא יֵאבֵד בְּוָדָי בְּשׁוֹם אֶפְלוּ אֶפְלוּ מִי שִׁיְהִיָּה אֶפְלוּ אִם חָס וְשָׁלוֹם עָבֵר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה כְּמָה פְּעָמִים אָף-עַל-פִּי-כֵן אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַפֵּחַ שְׂכָר כָּל בְּרִיָּה. וְכָל מֵהַ שֶׁפָּעַל וְעֲשֶׂה בְּשִׁבְלִי ה' יִתְבָּרַךְ דָּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא יֵאבֵד דָּבָר לְעֵתִיד

(ליקוטי הלכות ה' תרומות ומעשרות ה' ג')

☺☺☺

התרגלנו להעמיד משוואה: "אני לא כל כך מרוצה ושמח - כי אולי יכולתי להספיק עוד". ועלינו להבין מהיכן מגיעה ההנחה הזו, שאם יכולתי לעשות ולהרוויח יותר אני אמור להיות שמח בכל הטוב שכן עשיתי?

בספר 'סיפורי מעשיות' במעשה מחכם ותם (מעשה ט') מעמיד רבינו שתי דמויות קיצוניות, 'ה'חכם' והתם. 'ה'חכם' היה מוצלח עשיר וחכם, אך היה מלא

לנה דודי נצא השדה

אלו שכבר טעמו את חיבורם מחדש עם הקדב"ה, מאז שהתחלתי להתבודד קיבלתי כביכול מחדש את הקדב"ה מעידים פה אחד.

כמה סובלים היום כל אחד ואחד צרות מצרות שונות, מהתמודדות גדולות ביותר עד דברים וקשיים קטנים וזעירים, טרדות שמעיקות כל נפש ונפש, ידי המתיימרים לדעת בנבכי הנפש מלאות עבודה עד למעלה מראש ובעיקר מה שכל אחד מתמודד הוא בחלק הרוחניות, כמה רוצה כל אחד להתגבר להתקדם להתעלות, ומצד שני כמה קשיים עוברים בדרכי עבודת ה' כמו שכל אחד יודע בעצמו, אך למול כל זה אין תענוג ותרופה ותועלת גדולה יותר כשחוזרים ושבים מחדש להקדב"ה בהתבודדות, מגיעים אליו ומדברים אתו על הכול, מספרים לו על כל הרצונות הטובים שלנו, התשוקות הבוררות בקרבנו, לא מדלגים גם על כל הקשיים והחלישות הדעת, ובכלל מספרים לו על כל מה שעובר במשך היום, לקחת את הכול ולהביאו לפני יוצר הכול הקב"ה בכבודו ובעצמו.

הנפש מתחילה להאיר ולהזריח מחדש, כל התורה מקבלת גוון וחיות חדש, מי מדבר כבר על התפילות הקבועות המתחדשים לטובה ולברכה עם חיבור וקשר של אמונה ברורה ומוצקה, עם הרגשה של 'לפני מי את עומד'.

אין מתאים ביותר בזמן אלו לצאת לשדות, בחיק הבריאה המופלאה של הקדב"ה רחוק משאון העיר המבלבל כל כך, כהכנה דרבה לקראת בואו של חג החירות חג הפסח שכיודע אותיות פה-סח בו יוצא הדיבור מהגלות ואפשר לחזור להשתמש עם הפה והדיבור למטרתו אליו נועד, כשהמרכזי ביותר שבהם הוא השיחה והדיבור אליו יתברך בשפה האישית-ההתבודדות, לחזור את התקשרותנו עם אבינו אב הרחמן שכל כך מצפה לנו שנשוב ונכיר אותו וספר לפניו את כל מה שמונח לנו על הלב.

הסעות רבות מתארגנות בימי בין הזמנים ליציאה לשדות להתבודדות ושפיכת הלב לפני השי"ת מכל ריכוזי הערים החרדים עקבו אחר הפרסומים.

וְדַבֵּר אֶזְרָא שֶׁבְּחֶרֶף כָּל עֶשְׂבִים וְכָל הַצִּמְחִים כָּלָם מֵתִים, כִּי בָטַל כָּחֶם בְּחֶרֶף וְהֵם אֶזְרָא בְּכִינֹת מִיתָה, וְכִשְׁבָּא הַקִּיץ כָּלָם נִתְעוֹרְרִים וְנִחְיִים. וְאֶזְרָא טוֹב וְיִפָּה כְּשִׁינֵי צִמְחִים לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֵה, שִׁיחָה זֹאת תְּפִלָּה, וְתַחֲנוּן וְכִסּוּפִין לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ. וְאֶזְרָא, כָּל שִׁיחַ הַשָּׂדֵה הַמִּתְחִילִים לְחִיּוֹת אֶזְרָא וְלִצְמֹחַ, כָּלָם נִכְסָפִים וְנִכְלָלִים בְּתוֹךְ תְּפִלָּתוֹ וְשִׁיחָתוֹ. וְהָאֵרִיךְ אֶזְרָא בְּשִׁיחָה נְפִלְאָה בְּעֵינָיו זֶה וְעוֹד בְּשָׂר עֵינָיו:

(חיי מוהר"ן אות עב)

דברים הרבה המשיבים את הנפש אחר כך תפסו על כתפיו ואמר לו 'והלאה, זה טוב מאוד כשמשוחחים את הלב לפני ה' יתברך כמו שמשוחחים לפני חבר טוב ואמיתי' כמובן לבד שאין הכוונה כמו שמדברים עם חבר עם זלזול וחוסר היראה והכבוד הראוי, אך הצורה הטבעית בה פונים להקדב"ה כמו חבר טוב שאמיתיים אתו, לא צריכים לשחק משחקים כשמדברים אתו, חבר שפתוחים אליו לגמרי עד הסוף, ומיד נכנסו אלו הדיבורים בלבבו כאש בוערת ממש והבין תכף שעל ידי עצה זאת בודאי יהי נעשה איש כשר כראוי, כי כל מיני מניעות שימנעוהו כלם יספר לפני ה' יתברך ויבקש מאתו רחמים ותחנונים על כל דבר שיעזרו להיות כראוי לאיש הישראלי' (כוכבי אור)

לתאר למי שעוד לא זכה לקיים את עצת העצות זו מה ההרגשה והתענוג הרוחני שכנפגשים עם אבא שבשמים בפן מסוים כמו בפעם הראשונה, עם מבט ישיר וממוקד, חסרת כל סיכוי... אם נכתוב שזה טעם של גן עדן רק נפחית מעוצמת הדבר, יעידו כל

מה נעים ונחמד בימים אלו-ימי ניסן כשכל הבריאה מחדשת את כוחה אחר תרדמת החורף העמוקה, כל הצמחים ויבולי השדה מתחילים לצמוח ולהפריח מחדש מרננים ומזמרים יחדיו את שירת הבריאה, להתחדש גם כן בעבודה הגדולה, היקרה והנחמדה של 'ההתבודדות'.

'ההתבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכול' במילים מתבטא הרה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע כשהוא כותב על העצה והדרך הגדולה והנעימה של ההתבודדות. ו'התבודדות הוא לפרש את שיחתו לפני השי"ת כבן לפני אביו ואת כל אשר על לבבו ישיח ויספר לפני' העצה הנוראה של התבודדות אין כמוה כשהאדם מגיע לפני השי"ת ומספר לפניו את כ-ל מה שיש לו על הלב ומתפלל לפניו שיזכה לעבדו באמת ובלבב שלם.

היה זה בשנתו הראשונה להרה"ק ר' נתן מברסלב זי"ע תלמידו המובהק של הרה"ק מוהר"ן זי"ע להתקרבותו באחד מימי הסליחות אחר שכל הציבור עזבו את בית המדרש תפסו רבו ושוחח עמו

המה מעידים

מפיהם ומפי כתבם
של רבותינו זצוקל"ה ויבדלחט"א

הגאון הגדול ר' יוסף שלמה כהנמן זצוק"ל
נאב"ד פונוביז'

והוא אף המשיך לעודד ולחזק ודרבן את ר' שמעון זצ"ל בכל עת מצוא מידי פעם היה הגרי"ש זצוק"ל פוגשו ושואלו בנו? וואס וועט זיין מיט א ישיבה אויף דעם נאמען פון דער אלייגער ר' נחמן מברסלב?!

מרן הגאב"ד זצוק"ל השתדל גם להיות לאחיעזר ולאחיסמך בצעדיה הראשונים של הישיבה אחר שהוקמה בהשראתו ובעידודו, ועזר ותמך בכל המצטרך.

באוצר הספרים העצום של הגאב"ד פונוביז' זצוקל"ה נמצאים עד היום כמה וכמה ספרים מספרי הרה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע שמרן הגאב"ד פונוביז' היה הוגה בהם, ובליקוטי מוהר"ן האישיו שלו אף מצוינים על הדף כמה הערות שמרן הגאב"ד רשם בכתב ידו.

הגאון ר' יוסף שלמה כהנמן זצוק"ל חיבב מאוד את חסידי ברסלב ובעת שחינו את ביהמ"ד דחסידי ברסלב ברחוב מימון בבני ברק כיבד הגאב"ד זצוקל"ה את המעמד בנוכחותו.

משוהכנס ספר תורה לבית כנסת השתתף שוב מרן גאב"ד פונוביז' זצוקל"ה בשמחתם של חסידי ברסלב ומשהתכבד לשאת דברים לכבוד המעמד ביקש שיגישו אליו את הספר 'ליקוטי הלכות' והוא דרש מתוכו וביאר את הדברים כדרכו בטוב טעם ודעת.

ספר הגה"ח ר' שמעון ברגשטיין זצוק"ל ממסדי וראש ישיבת ברסלב בבני ברק כי לפני הקמת הישיבה ניגש הוא לשאול בעצתו של הגרי"ש כהנמן זצוק"ל אם להקים את הישיבה נענה לו הגרי"ש זצוקל"ה 'אם חפצים אתם שיתרומם שם רבכם הקדוש מברסלב ויקום דור חדש של חסידי ברסלב תקימו ישיבה לבחורים'.